

ÜRTİKER VE ANJİOÖDEM

EY.FR.10.434.10

Bu broşür; ürtiker ve anjioödem hakkında bilgileri, tanımlamaları, nelerin neden olabildiğini ve nerelerde bulunduklarını, bunlarla ilgili neler yapılabileceği içermektedir.

Ürtiker ve anjioödem nedir?

- Ürtiker (kurdeşen) insanların %20'sini yaşamlarının bir döneminde etkileyen ve görülen bir hastalıktır. Kızaran, kabaran, kaşınan ve kısa sürede sönen lezyonlar olarak bilinirler. Değişik boyut ve şekillerde olabilirler. Kaşınma, yanma ve iğnelenme hissi uyandırır. Genellikle çevresi daha kırmızı ve ortası daha soluk olarak görünür. Deriden kabarık olan bu plaklar gün içerisinde gözden kaybolurken vücudun diğer alanlarında yenileri çıkabilmektedir. Bunlar da genelde gün içerisinde solarak gerilemektedir.
- Anjioödem; sıklıkla göz kapaklarında, dudaklarda ve bazen ağız içinde olmaktadır. Anjioödemde kaşıntı eşlik etmeyebilir ve genellikle birkaç gün sürer. Eller etkilendiğinde şiş ve ağrılı olabilmektedir.

Ürtiker ve anjioödem tek başlarına veya her ikisi birlikte görülebilir. En sık görülen şekli olağan ürtikerdir ve bu da kendi arasında akut ve kronik olarak ayrılmaktadır. Altı haftadan uzun sürerse kronik ürtiker denilmektedir.

Ürtiker-Anjioödem nedenleri nelerdir?

Her ikisinde de yakınmaların sebebi derideki allerji hücrelerinden (mast hücreleri) histamin salınımıdır. Birkaç yol bunu tetikleyebilir; egzersiz, deriye basınç uygulaması, diğer fiziksel faktörler, yiyecekler, ilaçlar ve enfeksiyonlar gibi. Bununla beraber yaygın olan olağan ürtiker ve anjioödem, nadir görülen diğer nedenlerden ayırt edilmelidir. Bazı kronik ürtikerli hastalarda derideki mast hücrelerinden histamin salınımını tetikleyen kan dolaşımında bulunan doğrudan mast hücrelerine karşı gelişen otoantikorlar bulunabilmektedir ve bu otoimmüniteye gidiş olarak bilinmektedir.

Çok defa akut ürtikerde bir neden bulunamaz, ancak bazen soğuk algınlığı gibi enfeksiyonlar neden olabilmektedir. Çoğunlukla da akut ürtiker sebebi olarak ağrı kesiciler (aspirin [salisilik asit], ibuprofen), antibiyotikler (penisilinler), aşılar çoğunlukla sorumlu tutulmaktadır. Özel bir neden olarak hipertansiyon hastalarında kullanılan ACE inhibitörleri anjioödem sebebi olabilmektedir. Nadir olarak fındık, ceviz, balık, domates ve çilek gibi yiyecekler de ürtikerden sorumlu olabilmektedirler.

Ürtiker- Anjioödem semptomları nelerdir?

Ürtikerde kaşıntı sık olarak görülen semptomken, anjioödemde kaşıntı olmayabilir. Kaşıntı ve genel görünüm, beraberinde strese yol açabilmektedir.

Hazırlayan AD/BD/Birim(ler): Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı

Sayfa 1 / 2

İlk yayın tarihi: 01.09.2025

Rev No : 00

Rev Tarihi :

Ürtiker-Anjioödem ailesel geçişli midir?

En sık görülen tipi olan olağan ürtiker- anjioödem ailesel geçişli değildir.

Olağan Ürtiker tanısı nasıl konulmaktadır?

Ürtikerin genel görünümü veya lezyonun tanımlanması doktorunuz için tanıda yeterli olmaktadır. Nedeni bulunamayabileceğinden doktorunuz size ayrıntılı sorular soracaktır ve bazı testler isteyecektir.

Olağan ürtikerin tedavisi nedir?

Ürtikerde en önemli olan ürtikeri kötüleştiren etkenlerden sakınmaktır:

- Antihistaminler kaşıntı ve kabarıklığı birçok hastada düzeltirler.
- Bazı antihistaminler uyku haline neden olabilmektedir, bazıları ise antihistaminlerde daha az uyku yapmaktadır, ancak alkolle alındığında bu grupta da uyku hali olmaktadır.
- Sizin için en iyi ilacı bulabilmek için doktorunuz, bir diğeriyle değiştirmek isteyebilir
- Bazı durumlarda uzun süreli ilaç kullanımını gerektirebilir.
- Dirençli ve özel durumlarda bağışıklık sistemini etkileyen (steroidler ve siklosporin gibi) ilaçlar kullanılabilir..
- Dil ve boğaz şişliği çok sık olmamakla birlikte anjioödem sinyalidir. Nadiren görülen ve hayatı tehdit eden bu bulgu akut gıda ve ilaç allerjilerinde ve nadiren herediter anjioödemde görülmektedir.

Ne yapabilirim?

En önemlisi ürtikeri arttıran etkenlerden kaçınmaktır (sıkı giysiler, alkol, aspirin, Ibuprofen (parasetamol genel olarak problem olmamaktadır). ACE inhibitörleri özellikle anjioödem hastalarında kaçınılması gereken ilaçlardır. Dikkat gerektiren işlerde çalışıyorsanız, tansiyon ile ilgili sorunlar yaşıyorsanız ve alkol alışkanlığınız varsa mutlaka doktorunuzu bilgilendirin.

Tedaviye başlamadan önce gebeymeniz, emziriyorsanız, dahili hastalıklarınız varsa, alkol alıyorsanız veya farklı sebeplerden düzenli ilaç kullanıyorsanız doktorunuzu mutlaka bilgilendiriniz.

İletişim adresi: Uludağ Üniversitesi Tıp fakültesi

Deri ve Zührevi Hastalıkları A.D., Görükle 16059, Bursa

Tel: 224 295 07 41

Web adresi: www.uludag.edu.tr